

Mededelingenkrant

De Vergulde Swaen

adressticker

Jaargang 7 - nummer 3 (028) - September 2010

Verleden dat herleeft, is altijd toekomst...

Oudheidkamer "De Vergulde Swaen" - Rotterdamseweg 53-55 - Tel. 078-6125681 - www.swaen.org
Tevens secretariaat van de Historische Vereniging Zwijndrecht

Van de Voorzitter

Vakanties voorbij, deel twee van 2010 is van start gegaan. Geheel volgens planning heeft de commissie 'exposities' een nieuwe tentoonstelling ingericht. Nu over de familie Middelhoek, zoals u weet. Een daarop volgende expositie is al in voorbereiding. Kortom, op dat front is hard gewerkt. Niet minder is dat het geval met de commissie 'Inventarisatie'. Ook dat werk (het fotograferen en registreren van al onze bezittingen) is in de vakantieperiode gewoon doorgegaan. Dat geldt ook voor de werkgroep 'Genealogie'. En dan moet ik veel andere noeste werkers niets tekort doen, want er zijn velen die zich in de zomermaanden niet aflatend hebben ingezet voor de vereniging. Chapeau, namens het hele bestuur...!

Ik maak ook van de gelegenheid gebruik om de Vrijwilligersbijeenkomst bij u aan te kondigen. Deze bijeenkomst is nieuw en door het bestuur ingesteld als één van de verbeterpunten om ons 'legertje' vrijwilligers beter te informeren.

Woensdag 29 september, 19.30 uur in "De Vergulde Swaen".

U ontvangt daarvoor nog een officiële uitnodiging (of wellicht heeft u deze al in huis). Van harte aanbevolen om bij deze bijeenkomst aanwezig te zijn.

Veel leesplezier.

Piet van Rietschoten
Voorzitter HVZ

Middelhoek, een artistieke familie.

Nieuwe tentoonstelling officieel geopend.

Vrijdag 3 september j.l. is de tentoonstelling geopend van schilderijen, gemaakt door verschillende leden van de familie Middelhoek. De opening werd verricht door mevrouw Riet de Haan, kleindochter van Abraham Middelhoek

Twee topstukken uit de collectie.

De opening vond plaats onder grote belangstelling van gasten, leden van de familie Middelhoek, pers en vrijwilligers van de HVZ.

Voorzitter van de HVZ, Piet van Rietschoten, leidde de opening in en reikte een portret uit aan Riet de Haan (zie foto) met een voorstelling van haar moeder.

Mevrouw Riet de Haan belichtte in haar openingswoord de grote diversiteit van beroepen en kunstzinnige belangstelling van haar voorouders. Ook in de huidige generatie nazaten van Middelhoek is een aantal leden bezig met creatieve beroepen.

Met het plaatsen van het portret werd de tentoonstelling offici-

ciel geopend en is de tentoonstelling vanaf heden (tijdens openingdagen) te bezichtigen tot december 2010. Komt u ook kijken...?

Tentoonstelling ToMaDo Zwijndrecht

Binnen afzienbare tijd willen we in de Vergulde Swaen een expositie wijden aan Tomado. Bij dit bedrijf, voorheen gevestigd aan de Rotterdamseweg, hebben vele inwoners van Zwijndrecht gewerkt. Daarnaast hebben de Tomado-producten een prominente plaats gekend in vele keukens, badkamers, woon- en slaapkamers van naorlogs Nederland. De wasrekken, afdruiptrekken en vele andere artikelen van

draadstaal zijn inmiddels uit veel huishoudens verdwenen, maar bijvoorbeeld de boekenrekken zijn weer helemaal "in".

Wij vragen u, de leden, om thuis eens rond te kijken of u nog artikelen van Tomado heeft die wij kunnen gebruiken voor de tentoonstelling. We zoeken vooral draadstaal artikelen uit de 50er, 60er en 70er jaren.

Verder zijn we naarstig op zoek naar fotomateriaal en gegevens over het bedrijf.

Mocht u ons kunnen helpen, dan kunt u mailen naar Klazien Odekerken op onderstaand e-mailadres.

U kunt ook terecht tijdens openingsuren in de Vergulde Swaen.

Bij voorbaat dank.

E-mail: klazien@odekerken.net

Omzien met een glimlach

In artikelen uit voorgaande edities van "Swindregt Were" beschrijft de heer C.J.den Hoed zijn wandelgangen door Zwijndrecht. Deze hebben ook de (oud-Zwijndrechter) Wout Verhoeven geïnspireerd tot het schrijven van jeugtherinneringen. Hieronder zijn verhaal.

Mijn jeugd jaren in Zwijndrecht...

Mijn verhaal sluit aan op de herinneringen aan de Kerkstraatschool. Het gehele team onderwijzend personeel van de school staat nog onverminderd op mijn netvlies gegrift. Juffrouw Dekker was niet erg geliefd, ze was te streng; juffrouw Groen was zachtaardig, meester Bol was een knappe bol. Meester van Eerten had een extra zware taak. Ik zie hem (65 jaar geleden!) nog staan in de tussendeur van twee lokalen om dan aan twee klassen (drie en vier) soms gelijktijdig, en vaak ook om beurten les te geven. Door de oorlogstijd was er gebrek aan onderwijzend personeel, dus dit was een goede noodoplossing.

Maar wel zwaar, lijkt mij. Van meester Admiraal herinner ik me nog dat hij, als je iets verkeerd deed, vaak met de aanwijsstok dreigde en jouw richting op kwam, maar dan sloeg hij hard met de stok op de vensterbank.

Het was natuurlijk schrikken geblazen. Dat de stok een keer brak, daar kon je op wachten. Ik geloof dat toen ook z'n gebit uit z'n mond viel, want hij was er zelf ook helemaal ontdaan van.

Als je niet verder studeerde moest je ook nog de zevende klas doorlopen.

Kerkstraat. Foto genomen vanaf de school, richting NH-Kerk

Ik weet nog wel dat er in mijn tijd 3 of 4 jongens in die klas zaten. Ze zaten in hetzelfde lokaal als wij van de zesde klas, vooraan bij het raam grenzend aan het schoolplein bij 'bovenmeester' De Bondt. We hadden als 'broekies' veel ontzag voor die 'grote jongens'. Het waren o.a. Joost Sebes en Jan Punt en misschien ook wel de schrijver van de vorige artikelen C.J. den Hoed. Van de schooltijd zelf weet ik

nog dat we heel vaak naar de hoefsmederij van de gebroeders Kramer gingen. De schrijver meldt dat hij zich nog de geur van geschroeiende paardenhoeven herinnert, maar wij kregen, als we met niet teveel jongens waren, het privilege om binnen te mogen kijken hoe het hele proces in z'n werk ging.

Eerst het gloeiend heet maken van de grof voorbereekte hoefijzers in een

Zoals dat bij er bij de hoefsmid aan toe ging... (archieffoto).

grote oven en daarna op een aambeeld vele malen er op slaan met een zware hamer om het ijzer in de juiste vorm en dikte te krijgen met een klein randje eraan. Dan in het nog roodgloeiende ijzer een paar gaten slaan. We vonden het wel altijd heel zielig dat het te behande-

Verzoek van onze Penningmeester...

Tot september 2010 heeft ca. 80% van de leden de contributie voldaan. Wilt u nakijken of u al betaald heeft?

In september krijgen degene die nog niet betaald hebben een herinnering. We hopen dan voor het eind van het jaar de contributie binnen te hebben.

Als u een herinnering ontvangt, maar u meent wél betaald te hebben, neem dan contact met mij op.

Bram Schenkel

Penningmeester

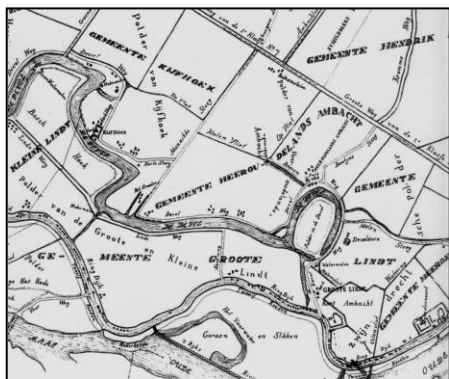
Telefoon 078 -6124765

of:

bramsuzeschinkel@hetnet.nl

Herinnering

Lezingen over Kijfhoek worden geprolongeerd

De lezingen van Ko Barendrecht over het mysterieuze verleden van Kijfhoek waren een succes.

Daarom opnieuw een tweetal, op woensdag 22 september a.s.

- Middag om 14.30 uur
- Avond om 19.30 uur.

Belangstellenden wordt geadviseerd om vooraf te reserveren tijdens de openingstijden van De Vergulde Swaen op woensdag en zaterdag van 10 tot 16 uur en op zondag van 14 tot 17 uur.

Telefoon 078-6125681, of aan de balie van de Vergulde Swaen..

Vervolg: Omzien met een glimlach...

len been van het paard eerst niet al te zachtzinnig omhoog werd getrokken en daarna vastgebonden werd om het te beslaan. Maar ja, het kon niet anders. Vervolgens werd het gloeiende ijzer tegen de hoof gehouden, wat veel gesis, rook en stank gaf. Dan de nagels erin slaan, die aan de zijkant van de hoof er weer uit kwamen en dan omgeslagen werden. Het was elke keer een hele belevenis.

Op het schoolplein deden we vaak: hak-mes-lepel-bril-en-schaar. Een vreemde naam voor een vreemd spel. De eerste jongen ging voorovergebogen tegen de muur staan, dan sprong een volgende knaap op z'n rug. Je moest als eerste goed uitkijken dat je je hoofd niet bezeerde aan de muur. Wie eraf viel, moest de rij verder volmaken. De kunst was om zo ver mogelijk - en liefst ook zo hard mogelijk - op de rij met voorovergebogen jongens te springen.

Dat iedereen steeds zonder noemenswaardige kwetsuren uit de strijd is gekomen mag een wonder heten. We hadden met een groepje jongens van de vierde of vijfde klas nog een bijzondere hobby. De nieuwe verkeersbrug tussen Zwijndrecht en Dordrecht begon in trek te komen; het was een staaltje vakwerk van de eerste orde. Hij was in 1939 geopend en de auto's begonnen steeds meer de pont te mijden en de brug richting Zuiden te nemen. Wij gingen in die tijd een paar keer per week na schooltijd, met een man of vijf naar de brug en nestelden ons, met potlood en notitieboekje, op de opstaande rand naast de rijbaan.

We noteerden dan kentekens (H, HX, HZ) van passerende auto's. Veel auto's waren er natuurlijk nog niet, dus het was goed bij te houden.

(Het woord 'files' kwam toen nog niet in het woordenboek voor). Wie aan het eind van de week

de meeste nummers had opgeschreven, had een prijs gewonnen. Wat dat was, dat vermeldt de historie niet. Het nut ervan is ook niet direct duidelijk. Tegenwoordig, in het computertijdperk, vind je zo'n tijdbesteding natuurlijk maar kinderachtig, maar het was voor ons toen een leuke bezigheid. De tijden veranderen...

Onderweg van school naar huis kregen we, zo jong als we waren, al lessen in voortplanting; bij dieren dan. In een grote schuur op de hoek van de Kerkstraat en de Prins Mauritsstraat had Steef van Groningen een stal met een paar paarden. Als er een merrie gedekt moest worden, werd een emmer met wel meer dan honderd geklutste eieren gevuld, welke met veel moeite aan de hengst werden gevoerd. En dan werd de hengst bij het dekken door Steef of een handlanger geholpen, wat naast onze jeugdige interesse ook veel gegniffel en gegiechel opleverde.

Knikkeren was altijd een favoriet tijdverdrijf. Maar de goten langs de trottoirband waren vaak erg hobbelig en daardoor ontstond er dikwijls ruzie over wie er gelijk had.

Ja, zo graven we nog eens in het verleden, mede dank zij jullie mooie bladen en activiteiten.

Heel leuk! Waar blijft de tijd?

Dialect

Zwijndrechts, vertaald met de heer C. Baan, vaste bezoeker van de Vergulde Swaen.

Ík gaot t'r tussenuit' zee die en hij sting op en ging trug. Z'n vaoder sting op de wurf en zag gunterwijd z'n zoon ankomme.

Hij kreeg traone in z'n ôôge en hij rende naor 'm toe, gaf 'm een klap op z'n schoer en zee: "bin blij dak ie ziet!" En z'n zoon zee: "pao, ik hep 't glad verkeerd gedaon. Bin niet meer waard ommie zoon te weze, lao me maor een losse knecht va(n) je worde!"

Z'n ouwste zoon werkte opt land en toen die korterbij kwam hoorde die een dot herrie en zag ze dááñse. Hij vroog an een knecht: "Wat beurt t'r?" En die zee tege 'm: "je broertie is weer trug hee en je vaoder het daerom 't vetgemeste verke laote slachte omdattie héêlhuids d'r deurheen gerold is"."

Overgenomen uit:
Sjaarloos Woordenboek.
Schrijver: Stephan de Vos.
Stichting Historisch Charlois.
September 2009.

Inleveren kopij

Heeft u een artikel of onderwerp? Laat het de redactie weten..!
Inleverdatum kopij voor het volgende en laatste nummer in 2010, is 15 oktober a.s.

Boerderij aan de Lindelaan

Herinnert u zich deze nog....?

Velen van u zullen zich deze boerderij nog herinneren. De laatste jaren stond de boerderij eenzaam en zonder (achter)land aan de Lindelaan, nummer 68, ter hoogte van het toenmalige veilingterrein. De boerderij moest plaats maken voor nieuwbouw. Woningen en kantoorpanden verrezen in de driehoek veilingterrein, Lindelaan en spoorlijn. De boerderij is gebouwd in 1604 (volgens de gevelsteen) en is afgebroken in het begin van de jaren zestig.

Marinus van de Ruit en zijn vrouw Pietertje Stolk (foto) waren met hun gezin, de laatste bewoners van dit monumentale pand. Het was niet hun eigendom, maar ze hebben daar wel lang en met veel trots gewoond. Eerst huurden zij een deel, later de gehele boerderij.

Hun kleindochter Anita de Kreek-Borst (dochter van H.P. Borst-Van de Ruit) heeft onze aandacht gevestigd op dit verhaal en enkele details verstrekt. In 1961 zijn (toen) Opa en Oma Van de Ruit verhuisd naar de Hyacinthstraat in Zwijndrecht.

De boerderij is kort daarna afgebroken en ons rest alleen nog de herinnering. Er bestaan overigens veel meer foto's en zelfs schilderijen van deze boerderij.

Mocht iemand van u ons daarmee willen verrassen, dan houdt de Historische Vereniging zich van harte aanbevolen.

Colofon

De Vergulde Swaen Mededelingenkrant is een uitgave van, voor en door leden van de Historische Vereniging en vrijwilligers die zich inzetten voor de Oudheidkamer. Verschijnt (minstens) 4x per jaar. Overname van tekst en beeld is alleen toegestaan met bronvermelding. Aan de publicaties in deze krant kunnen geen rechten worden ontleend.

ISSN: 1571 – 9766. Oplage: 660 exemplaren. Kopij inleveren voor de volgende uitgave: voor 15 oktober 2010

Redactieadres: Rotterdamseweg 55, 3332 AC Zwijndrecht of via e-mail: verguldeswaen@telfort.nl. De "Vergulde Swaen" is geopend elke woensdag en zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur en 's zondagsmiddags van 14.00 tot 17.00 uur. Informatie en reserveringen: Telefoon 078-6125681

www.swaen.org